

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[«Розмовляти українською небезпечно, бути українцем – злочин»: посилення русифікації в окупації. – Олександр Янковський, Олена Бадюк](#)

[ISW описав масштабну роль російської православної церкви в русифікації депортованих українських дітей. – Роман Мельник](#)

[«Система безпеки, права і договорів абсолютно безпорадна, коли вчиняється насильство»: інтерв'ю з Ларисою Денисенко. – Олеся Котубей-Геруцька](#)

Вшанування пам'яті

[У Києві запустили збір на пам'ятник поету Василю Стусу. – Ропаяєва Жанна](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[«Детектор медіа» дослідив медіаландшафт на окупованих територіях. – Леся Бідоцько](#)

[Українська Конституція на російський штиб: як кремль багато років маніпулює нормами основного закону. – Леся Бідоцько](#)

[Операція «Перевантаження»: як пропагандисти атакують фактчекерів задля поширення російської дезінформації на Заході. – Ольга Татохіна](#)

[CNN: росія створила мережу сайтів-двійників великих медіа. Топтеми – війна в Україні і Газі та кліматична криза в ЄС. – Ірина Лисогор](#)

[Про інформаційну війну та «вуха» «русского міра». – Вадим Денисенко](#)

Медіа

[Канал «Ми – Україна» заперечив інформацію про те, що виходить з телемарафону. – Гала Склярєвська](#)

[Громадська рада при Комітеті свободи слова закликала дослідити факти поширення «темників» в «Укрінформі». – Валерія Буняк](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[У Харкові знесли пам'ятник Ломоносову. – Антон Малиновський](#)

Мовні питання

[Рада підтримала закон про статус англійської мови: які зміни він передбачає. – Анна Коваленко](#)

[Розробляти механізм компенсацій за показ кіно англійською буде Кабмін. Це може бути відшкодування і кінотеатрам, і глядачам. – Ірина Лисогор](#)

[Кінотеатри будуть отримувати бюджетні кошти за порожні зали на сенсах англійською, – В'ятрович. – Анна Стешенко, Сергій Албул](#)

Благодійність. Меценатство

[У Великій Британії показали документалку про війну з музикантами «Антитіл» у головних ролях та зібрали понад \\$25 тис. на ЗСУ](#)

[Підгорецький замок і Золоті Ворота: Lego випустив конструктори пам'яток України](#)

Театр

[Щастя бути собою: до репертуару Волинського театру ляльок увійшла нова вистава](#)

Музика

[Альбом «Ukrainian Baroque» номінували на премію REMA Awards. – Олексій](#)

[Концерти місяця: куди піти в червні 2024. – Олена Мосійчук](#)

Візуальні мистецтва

[Дизайнери Мистецького арсеналу отримали престижну нагороду](#)

[Внутрішній «спів-» людини: «Антологія української кухні 2022–2024» Володимира Кузнецова на Docudays 2024. – Іван Скорина](#)

[П'ять львівських виставок, які варто відвідати у червні. – Катерина Сліпченко](#)

[У Рівному презентували графічну новелу одеських музейників про котів та культурну спадщину. Тетяна Мельничук](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Щоденник Docudays. День 4. Лабіринти історії. – Дмитро Десятерик](#)

[«Жінка в Радянському Союзі – істота, яка мала народжувати рабів»: інтерв'ю з режисеркою фільму «Трішки чужа». – Альона Шилова](#)

[5 фільмів про війну, які безкоштовно покажуть під час фестивалю документалістики у Києві. – Олексій](#)

[Телеканал ICTV2 разом з ГУР зніме шпигунський трилер. – Мар'яна Зінченко](#)

Декоративно-ужиткове мистецтво

[Майстриня з Іршави Ольга Ловга презентує свій творчий доробок у Закарпатському музеї](#)

Література. Книговидання

Відвідувачів Книжкового Арсеналу побільшало. Фестиваль підбив підсумки. – Марія Кабацій

Які книжки найчастіше купували на Книжковому Арсеналі. – Олеся Бойко

Оголосили конкурс на здобуття літературної премії імені Івана Корсака

Музейна справа

На конкурс відбудови музею Шухевича надійшло сім проєктів. – Марія Кабацій

Охорона культурної спадщини

Гру з Одещини «Ашик» внесли в перелік нематеріальної культурної спадщини України. – Олексій

Листування колаборантів відкрило деталі знищення Ханського палацу в Криму. – Костянтин Кімчин

Релігія

СБУ виявила антиукраїнську літературу в мережі церковних лавок УПЦ МП. – Тетяна Боярчук

***

Сенат Іспанії визнав Голодомор 1932–1933 років геноцидом українського народу. – Олена Ярема

Загальні питання

«Розмовляти українською небезпечно, бути українцем – злочин»:
посилення русифікації в окупації. – Олександр Янковський, Олена Бадюк

російська окупаційна влада продовжуватиме боротьбу з усім українським, тому жителям захоплених регіонів варто очікувати на посилення терору, заявив нещодавно голова Запорізької обласної військової адміністрації І. Федоров. За його словами, росія зараз впроваджує «комплексний план протидії ідеології тероризму на 2024–2028 роки», ухвалений путіним наприкінці минулого року. Очільник Запорізької ОВА також наголосив, що під жорстку заборону потрапляє все, що нагадує про вільну Україну. Також в окупації посилюється формування «російських традиційних цінностей». Автори розповідають, як росія веде боротьбу з українськими проявами на окупованих територіях; в якому становищі опинилася українська мова на захоплених територіях; яку кінцеву мету переслідує окупаційна влада, русифікуючи всі сфери життя на цих землях. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/novyny-pryazovya-posylennya-rusyfikatsiyi-v-okupatsiyi/32977221.html>

ISW описав масштабну роль російської православної церкви в русифікації депортованих українських дітей. – Роман Мельник

Спільне розслідування російського опозиційного студентського журналу DOXA та ресурсу Kidnapping показало масштабну роль РПЦ у русифікації депортованих українських дітей. Про це пише у своєму звіті Інститут вивчення війни (ISW). Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227837/2024-06-05-isw-opysav-masshtabnu-rol-rosiyskoi-pravoslavnoi-tserkvy-v-rusyfikatsii-deportovanykh-ukrainskykh-ditey/>

«Система безпеки, права і договорів абсолютно безпорадна, коли вчиняється насильство»: інтерв'ю з Ларисою Денисенко. – Олеся Котубей-Геруцька

Адвокатка, правозахисниця і письменниця Л. Денисенко цього року стала однією з ключових спікерок програми Книжкового Арсеналу. В інтерв'ю з нею йдеться про те, як розповідати про війну людям за кордоном, зокрема про імперський контекст російсько-українських відносин; чи можемо ми говорити про кризу в системі міжнародного права; яким має бути інклюзивне суспільство в умовах війни і як комунікувати біль, коли його надто багато. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/744611-sistema-bezpeki-prava-i-dogovoriv-absolutno-bezporadna-koli-vcinaetsa-nasilstvo-intervu-z-larisou-denisenko/>

Вшанування пам'яті

У Києві запустили збір на пам'ятник поету Василю Стусу. – Ропасва Жанна

Збір на Меморіальну дошку на честь шістдесятника В. Стуса у Києві запустив благодійний фонд «Солом'янські котики». За словами активістів, вони

планують встановити меморіальну дошку на єдиному будинку в Києві, де мешкав митець – на Чорнобильській, 13а. Докладніше:

<https://bit.ua/2024/06/u-kyyevi-zapustyly-zbir-na-pam-yatnyk-poetu-vasylyu-stusu/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

«Детектор медіа» дослідив медіаландшафт на окупованих територіях. – Леся Бідочко

Аналітики Центру досліджень «Детектора медіа» разом із британськими партнерами з Центру інформаційної стійкості (Centre for Information Resilience) провели дослідження «Медіаландшафт на тимчасово окупованих територіях України». Звіт містить детальний аналіз діяльності медіа на тимчасово окупованих територіях України та карту взаємозв'язків між основними медіаакторами. Висновки дослідження базуються на відкритих даних, зокрема російських і проросійських медіа та онлайн-ресурсів на ТОТ з фокусом на телеграм-канали. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227821/2024-06-05-detektor-media-doslidyv-medialandshaft-na-okupovanykh-terytoriyakh/>

Українська Конституція на російський штиб: як кремль багато років маніпулює нормами основного закону. – Леся Бідочко

Щонайменше з березня 2024 року російський агітпроп поширює маніпуляційний меседж про те, що по закінченню 5-річного терміну при владі, 21 травня, В. Зеленський буцімто втрачає легітимність як президент. Нині ж ця маніпуляція набула нового виміру – путін не лише ставить під сумнів легітимність українського президента, а й говорить, що влада нібито має перейти в руки Верховної Ради та її спікера Р. Стефанчука, бо, мовляв, цього вимагає українська Конституція. Це не перший випадок, коли кремль прагне стати тлумачем основного закону нашої держави. Авторка розповідає, що спільного між «третім туром» президентських виборів 2004 року, О. Турчиновим, унітарним статусом України та В. Зеленським. І як агітпроп грає в конституційну казуїстику та викривлює правову та політичну реальність. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/35124/2024-06-04-ukrainska-konstytutsiya-na-rosiyskyu-shtyb-yak-kreml-bagato-rokiv-manipulyuie-normamy-osnovnogo-zakonu/>

Операція «Перевантаження»: як пропагандисти атакують фактчекерів задля поширення російської дезінформації на Заході. – Ольга Татохіна

Дослідники міжнародної організації з протидії цифровим загрозам демократії Reset.Tech та фінської методологічної компанії Check First виявили значну дезінформаційну операцію, націлену на фактчекерів, редакції новин та дослідників у всьому світі. Учасники операції «Перевантаження» мають на меті виснажити ресурси фактчекерів, змусивши їх перевіряти купу проросійських вкидів, та використати надійні інформаційні джерела для поширення наративів кремля (навіть якщо це було би подано у форматі спростування фейків). Окрім

розсилки анонімних електронних листів до медіаорганізацій із посиланнями на фейковий контент та антиукраїнські наративи, учасники операції діють через організовані мережі телеграм-каналів, мережу фейкових акаунтів у соцмережі X (колишній твітер) та екосистему проросійських вебсайтів, включно з нещодавно викритою мережею Pravda. Про це йдеться в дослідженні Check First. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/35122/2024-06-04-operatsiya-perevantazhennya-yak-propagandysty-atakuyut-faktchekeriv-zadlya-poshyrennya-rosiyskoi-dezinformatsii-na-zakhodi/>

CNN: росія створила мережу сайтів-двійників великих медіа. Топтеми – війна в Україні і Газі та кліматична криза в ЄС. – Ірина Лисогор

росія стала активніше поширювати дезінформацію в європейських країнах на тлі виборів до Європарламенту. Її методи стали витонченішими і вийшли за межі онлайн-платформ у публічний дискурс, йдеться у матеріалі CNN. Американська кібербезпекова компанія SentinelOne разом із незалежною дослідницькою групою ЄС DisinfoLab працювали над розкриттям російської мережі впливу, яка діє в Європі з 2022 року під назвою «Двійник». Головний радник із безпеки SentinelOne Морган Райт зазначив, що інструментами поширення брехні швидко стали штучний інтелект і дипфейки. «Двійник» створює сайти-клони відомих європейських медіаорганізацій, зокрема великих ЗМІ, як Guardian і Bild. Цих клонів вона використовує для поширення оманливих повідомлень. Основну увагу мережа приділяє фейковим історіям, які покликані вплинути на ставлення до війни в Україні та Газі. Але протягом року ще однією топтемою стала кліматична криза, повідомила European Digital Media Observatory (EDMO). Докладніше:

https://lb.ua/world/2024/06/04/616909_cnn_rosiya_stvorila_merezhu.html

Про інформаційну війну та «вуха» «руського міра». – Вадим Денисенко

Автор розповідає, як російські інформаційні проксі потрапляють на шпальти провідних світових ЗМІ, і чому їхні наративи тиражують українські медіа. Докладніше:

https://lb.ua/blog/vadym_denysenko/617006_pro_informatsiynu_viynu_vuha.html

Медіа

Канал «Ми – Україна» заперечив інформацію про те, що виходить з телемарафону. – Гала Склярєвська

Канал «Ми – Україна» й далі вироблятиме спільний телемарафон «Єдині новини», повідомила пресслужба каналу. Докладніше:

<https://detector.media/rinok/article/227820/2024-06-04-kanal-my-ukraina-zaperechuyv-informatsiyu-pro-te-shcho-vykhodyt-z-telemarafonu/>

Громадська рада при Комітеті свободи слова закликала дослідити факти поширення «темників» в «Укрінформі». – Валерія Буняк

Члени Громадської ради при Комітеті Верховної Ради з питань свободи слова висловили стурбованість нещодавніми повідомленнями про застосування так званих «темників» у державному інформгентстві «Укрінформ» та закликали розслідувати обставини цієї ситуації. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227812/2024-06-04-gromadska-rada-pry-komiteti-svobody-slova-zaklykala-doslidyty-fakty-poshyrennya-temnykiv-v-ukrinformi/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

У Харкові знесли пам'ятник Ломоносову. – Антон Малиновський

4 червня пам'ятник М. Ломоносову демонтовано. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/lomonosov-was-dismantled/>

Мовні питання

Рада підтримала закон про статус англійської мови: які зміни він передбачає. – Анна Коваленко

Верховна рада підтримала у другому читанні законопроект № 9432. Документ офіційно закріплює статус англійської мови як однієї з мов міжнародного спілкування в Україні, а також визначає категорії посад, кандидати на які зобов'язані володіти англійською мовою. Законопроект також унормовує особливості застосування англійської у роботі органів державної влади і місцевого самоврядування, підрозділів екстреної допомоги населенню, під час перетину державного кордону, у сферах освіти, культури, транспорту, охорони здоров'я тощо. Він також передбачає: вивчення англійської мови у дитсадках; надбавку держслужбовцям за володіння англійською у розмірі 10% окладу; дублювання сайтів органів влади англійською; показ англійськомовних фільмів у кінотеатрах мовою оригіналу з субтитруванням українською. Водночас, відповідно до мовного закону, кількість кіносеансів мовою оригіналу (англійською) не може перевищувати 10%. Також за словами народного депутата Я. Железняка, обранці підтримали правку № 336, яка передбачає створення програми компенсації кінотеатрам недоотриманих прибутків за продаж квитків на фільми англійською з державного бюджету. Проте Уповноважений зі захисту державної мови Т. Кремінь називає цю правку «доволі суперечливою», адже її фактично спрямовано на те, щоб українські кінотеатри демонстрували фільми англійською. Джерело:

<https://life.pravda.com.ua/society/verhovna-rada-uhvalila-zakon-pro-zastosuvannya-anglijskoji-movi-v-ukrajini-301922/>

Розробляти механізм компенсацій за показ кіно англійською буде Кабмін. Це може бути відшкодування і кінотеатрам, і глядачам. – Ірина Лисогор

Народна депутатка Є. Кравчук розповідає про те, які варіанти компенсацій можливі та коли вони запрацюють. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/06/04/616958_rozroblyati_mehanizm_kompensatsiy.html

Кінотеатри будуть отримувати бюджетні кошти за порожні зали на сенсах англійською, – В'ятрович. – Анна Стешенко, Сергій Албул

«Досить дивною є спроба, стимулюючи пропозицію, тобто даючи кошти кінотеатрам, спровокувати підвищення попиту. Я думаю, що цього не станеться. Я думаю, що все обернеться тим, що кінотеатрам запропонують отримувати кошти за порожні зали в кінотеатрах. І це в той час, коли ми говоримо про дуже великий брак коштів на українську культуру», – зауважив нардеп ІХ скликання, ексголова Українського інституту національної пам'яті В. В'ятрович. Джерело:

https://lb.ua/culture/2024/06/04/616956_kinoteatri_budut_otrimuvati.html

Благодійність. Меценатство

У Великій Британії показали документалку про війну з музикантами «Антитіл» у головних ролях та зібрали понад \$25 тис. на ЗСУ

Український гурт «Антитіла» відвідав Велику Британію з національним проектом «Culture VS War» («Культура VS Війна»). Подія стала продовженням серії з понад 120 зустрічей по всьому світу, реалізованих раніше асоціацією «Дивись українське!». Гостям заходу показали документальний фільм-новелу з музикантами гурту «Антитіла» у головних ролях. Артисти також провели акустичний виступ та благодійний аукціон на потреби ЗСУ. Під час нього вдалося зібрати понад 20 тис. фунтів (\$24,7 тис.). Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-u-velikiy-britanii-pokazali-dokumentalku-pro-viynu-z-muzikantami-antitil-u-golovnikh-rolyakh-ta-zibrali-ponad-25-tis-na-zsu>

Підгорецький замок і Золоті Ворота: Lego випустив конструктори пам'яток України

UNITED24 та креатори Lego презентували п'ять унікальних конструкторів з пам'ятками України, щоб зібрати гроші на відбудову школи в Україні. Конструктори створили п'ять творців з кількох країн: Ерік Лоу та Марк Сегеді зі США, Даніель Зайдль з Німеччини, Мацей Коцот із Польщі та О. Єрмолаєв з України. Їх неможливо купити, лише виграти за пожертву від \$24 на відбудову школи в Україні. Усього розіграють 15 конструкторів – по три кожного виду. Втілені: Підгорецький замок XVII ст., Ханський палац XVI ст. у Криму, Золоті ворота в Києві, Одеська опера 1810 року побудови, Миколаївська обсерваторія 1821 року побудови. Докладніше:

<https://zahid.espresso.tv/novyny-lvivschiyny-pidgoretskiy-zamok-i-zoloti-vorota-lego-vipustiv-konstruktori-pamyatok-ukraini>

Театр

Щастя бути собою: до репертуару Волинського театру ляльок увійшла нова вистава

Нову виставу «Щастя бути собою» створено за казкою німецького письменника Хорста Гюнтера. Зрежисерував її О. Криворучко. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/711267-shchastya-buti-soboyu-do-repertuaru-volinskogo-teatru-lyalok-uviyshla-nova-vistava>

Музика

Альбом «Ukrainian Baroque» номінували на премію REMA Awards. – Олексій

Альбом «Ukrainian Baroque: Concordacii Animos» від платформи Open Opera Ukraine увійшов до короткого списку номінантів премії REMA Awards 2024. Церемонія нагородження відбудеться 5 червня у Стокгольмі, Швеція. Альбом номіновано у категорії «Проект року в сфері спадщини». Премію REMA Awards, яка вручається що два роки, отримують музиканти та автори проєктів за інновації та значний внесок у розвиток стародавньої музики. Докладніше:

<https://shotam.info/albom-ukrainian-baroque-nominuvaly-na-premiuu-rema-awards/>

Концерти місяця: куди піти в червні 2024. – Олена Мосійчук

Цього місяця: тури Karna, Burned Time Machine, «Сусіди Стерплить», Юлії Саніної, «Один в каное», піжамна вечірка від Re-read, загадковий концерт «Втома», виступи німецького постпанк-колективу Pink Turns Blue та багато іншого. Докладніше:

<https://slukh.media/almost-there/concerts-of-the-month-72/>

Візуальні мистецтва

Дизайнери Мистецького арсеналу отримали престижну нагороду

Іноземне журі Всеукраїнського конкурсу дизайну Ukrainian Design: The Very Best Of відзначило двома золотими нагородами дизайнерів Мистецького арсеналу. Одну з нагород отримав відділ дизайну та експозиційної роботи за айдентичку НЕОсвітнього арсеналу 2023, над яким працювали А. Гарнага, А. Сорочан та К. Марценківський. Іншу золоту відзнаку журі присудило за видання з нагоди виставки «Футуромарення», яка проходила в Мистецькому арсеналі у 2021–22 роках. Айдентика проєкту – К. Марценківський, дизайн та верстка – А. Сорочан, артдиректорка – В. Гуєвська. Докладніше:

<https://chytomo.com/dyzajnery-mystetskoho-arsenalu-otrymaly-prestyzhni-nahorody/>

Внутрішній «спів-» людини: «Антологія української кухні 2022–2024» Володимира Кузнецова на Docudays 2024. – Іван Скорина

Цьогорічний фестиваль Docudays UA, що відбувається в Києві з 31 травня по 6 червня, представляє не лише інтенсивну кінопрограму. На додаток, у кінотеатрі «Жовтень» і Будинку кіно можна переглянути мистецьку програму DOCU/СИНТЕЗ. Її частиною стала інсталяція В. Кузнецова «Антологія української кухні 2022–2024». Вона документує низові волонтерські ініціативи, самоорганізовані у селах і містечках прифронтової та тилової України. Інсталяція, що фокусується на забезпеченні збройних сил їжею, складається з двох частин. Це – сім двоххвилинних вертикальних відео, схожих на соціальні реклами, які митець постив в інстаграмі, та 45-хвилинний аудіозапис розмов

(адаптований для людей з вадами слуху) із волонтерами, що транслюється на екрані в холі кінотеатру «Жовтень», а також перед входом до нього. У своїй інсталяції Кузнецов поєднує матеріали з двох джерел – особистого архіву, створеного за фінансової підтримки програми Documenting Ukraine, та «Архіву війни» (Ukraine War Archive), створеного командою Docudays для фіксації російських військових злочинів. Докладніше:

<https://artslooker.com/vnutrishnij-spiv-lyudini-arhiv-ukrainskoi-kuhni-volodimira-kuznetcova-na-docudays-2024/>

П'ять львівських виставок, які варто відвідати у червні. – Катерина Сліпченко

Це: «Ver Sacrum (Весна священна)» в «ЯГалерея Пентхаус», Людмили та Соломії Лободи «Удвох» у «PM Gallery», «І відкрилися небеса...» у Музеї історії релігії, «Пам'яті тої, що пам'ятає» у Jam Factory Art Center, «Вхідний квиток до Галереї. Історія візуального образу» у Палаці Лозинського. Докладніше:

https://zaxid.net/pyat_lvivskih_vistavok_yaki_varto_vidvidati_u_chervni_n1586772

У Рівному презентували графічну новелу одеських музейників про котів та культурну спадщину. Тетяна Мельничук

У Рівному у межах Другого музичного фестивалю «Рівненські класичні резиденції» презентували виставку-комікс художниці М. Апрятової про події, пов'язані з порятунком колекції музейників у період повномасштабної війни. Фестиваль, присвячений Міжнародному дню захисту дітей, відбувся 1 червня в залі камерної та органної музики Рівненської обласної філармонії. Докладніше про графічну новелу «Щоденник війни. Марісель і Панна Кота рятують культурну спадщину», а також сам фестиваль:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/710761-u-rivnomu-prezentovali-grafichnu-novelu-odeskikh-muzeynikov-pro-kotiv-ta-kulturnu-spadshchinu>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Щоденник Docudays. День 4. Лабіринти історії. – Дмитро Десятерик

У Києві триває XXI Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/227777/2024-06-04-shchodennyk-docudays-den-4-labirynty-istorii/>

«Жінка в Радянському Союзі – істота, яка мала народжувати рабів»: інтерв'ю з режисеркою фільму «Трішки чужа». – Альона Шилова

5 червня у межах кінофестивалю Docudays UA відбудеться українська прем'єра фільму «Трішки чужа» С. Ліщинської, котра родом з Маріуполя. Стрічка розповідає про чотири покоління українок з однієї сім'ї, які досліджують руйнування своєї національної ідентичності через повномасштабне вторгнення росії. В інтерв'ю Ліщинська розповідає про створення фільму, різницю між радянськими та українськими жінками і чому не варто засуджувати українців, які у побуті спілкуються російською. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/760821-zinka-v-radanskomu-souzi-istota-aka-mala-narodzuvati-rabiv-intervu-z-reziserkou-filmu-triski-cuza/>

5 фільмів про війну, які безкоштовно покажуть під час фестивалю документалістики у Києві. – Олексій

Фестиваль документалістики «Війна в об'єктиві» проходитиме в Українському домі 7–9 червня. В програмі заходу – нагородження кращих журналістських матеріалів, виставка фото полковника О. Дмитрашківського та молодшого сержанта О. Пальчика, показ художнього фільму А. Сеїтаблаєва про оборону Донецького аеропорту, а також прем'єри нових стрічок. Зокрема про підрозділи Сил ТрО, які захищали столицю у перші дні повномасштабного вторгнення. Докладніше:

<https://shotam.info/5-filmiv-pro-viynu-iaki-bezkoshtovno-pokazhut-pid-chas-festyvaliu-dokumentalistyky-u-kyievi/>

Телеканал ICTV2 разом з ГУР зніме шпигунський трилер. – Мар'яна Зінченко

Телеканал ICTV2 за підтримки Головного управління розвідки Міністерства оборони України зніме повнометражний художній фільм «Таймер війни» про українського шпигуна Влада Хмару. Сценарій створюється за мотивами однойменного роману А. Кокотюхи. Події фільму охоплюють перші дні повномасштабного вторгнення росії в Україну. Книга Кокотюхи «Таймер Війни. Довга комендантська година» побачила світ у лютому 2023 року. Перший наклад розійшовся за чотири місяці, а за підсумками року роман увійшов до лідерів продажів. За підтримки ГУР МО зараз триває робота над другою книгою – романом «Точка виходу», який теж буде екранізовано. «Ми хочемо створити першу в Україні шпигунську франшизу, головним героєм якої буде офіцер воєнної розвідки. Впевнена, глядачу цікаво побачити фільм про роботу сучасних українських розвідників і спецслужб, створений за підтримки ГУРівців», – каже креативна продюсерка телеканалу ICTV2 І. Соболева. Проєкт про українського кінорозвідника має реалізуватися уже в жовтні 2025 року, саме в цей час вийде в прокат перший фільм «Таймер війни». Режисером виступить О. Туранський. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227818/2024-06-04-telekanal-ictv2-razom-z-gur-znime-shpygunskyy-tryler/>

Декоративно-ужиткове мистецтво

Майстриня з Іршави Ольга Ловга презентує свій творчий доробок у Закарпатському музеї

У Закарпатському музеї архітектури та побуту свій творчий доробок презентувала майстриня народної творчості, членкиня Національної спілки майстрів народного мистецтва України О. Ловга під символічною назвою «Не втрачаємо зв'язок поколінь...». Вона працює у різних техніках вишивки: хрестик, гладь, різноманітні мережива, вишивка в техніці «хардангер». Надзвичайно багато різноманітних технік застосовує і в роботі з бісером – ажурну, петельну, голчату, техніку паралельного плетіння, вишивку бісером,

нанизування, ткацтво, об'ємну та французьку техніки. З бісеру виготовляє різні вироби – кризи, силянки, гердани, краватки, сучасні гарнітури, різноманітні квіти, вишиває картини бісером, обплітає яйця бісером, оздоблює одяг як різними видами вишивки, так і бісером. Також виготовляє різноманітні ексклюзивні сумки, розшиває їх бісером. Докладніше:

<https://khust.rayon.in.ua/news/711609-maystrinya-z-irshavi-olga-lovga-prezentue-sviy-tvorchiy-dorobok-u-zakarpatskomu-muzei>

Література. Книговидання

Відвідувачів Книжкового Арсеналу побільшало. Фестиваль підбив підсумки. – Марія Кабацій

Про підсумки заходу. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/skilki-lyudey-vidvidalo-knizhkoviy-arsenal-2024-pidsumki-festivalyu-301911/>

Які книжки найчастіше купували на Книжковому Арсеналі. – Олеся Бойко

Низка українських видавництв поділилася переліками книжок, які відвідувачі фестивалю «Книжковий Арсенал» купували найчастіше. Докладніше:

<https://chytomo.com/iaki-knyzhky-najchastishe-kupuvaly-na-knyzhkovomu-arsenali/>

Оголосили конкурс на здобуття літературної премії імені Івана Корсака

Подавати на конкурс можна твори, написані українською мовою та присвячені історії України. Роботи приймають до 25 серпня. Нагороджують переможця 15 вересня у день народження І. Корсака у Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків (Луцьк). Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/711263-ogolosili-konkurs-na-zdobuttya-literaturnoi-premii-imeni-ivana-korsaka>

Музейна справа

На конкурс відбудови музею Шухевича надійшло сім проєктів. – Марія Кабацій

У Львові завершили приймати проєкти на архітектурний конкурс з відновлення музею генерал-хорунжого УПА Р. Шухевича. Будівлю на початку цього року знищив російський дрон. Далі переможця конкурсу визначить журі, до якого увійдуть архітектори, науковці, музейники, представники міської та обласної ради. Крім того, проєкти оцінюватиме дорадча рада за участі доньки Р. Шухевича. Проєкт-переможець оголосять до кінця червня цього року. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/konkurs-vidbudovi-muzeyu-shuhevicha-skilki-proyektiv-podali-301915/>

Охорона культурної спадщини

Гру з Одещини «Ашик» внесли в перелік нематеріальної культурної

спадщини України. – Олексій

Міністерство культури та інформаційної політики доповнило Національний перелік елементів нематеріальної культурної спадщини України традиційною народною грою «Ашик». Докладніше:

<https://shotam.info/hru-z-odeshchyny-ashyk-vnesly-v-perelik-nematerialnoi-kulturnoi-spadshchyny-ukrainy/>

Листування колаборантів відкрило деталі знищення Ханського палацу в Криму. – Костянтин Кімчин

«Минуло вже 10 років від початку окупації Криму. російська влада неодноразово демонструвала свою байдужість до всього, крім використання територій в якості військового полігону та джерела безкоштовних ресурсів. Проте досить рідко вдається розгледіти процеси окупаційного управління зсередини. Чи усвідомлюють учасники наслідки власних дій? Чи мають чітку мету?..». Проект «Арго» завдяки хакерам отримав доступ до переписки колаборантів Криму, причетних до нищення Ханського палацу в Бахчисараї. ZAXID.NET робить передрук публікації. Докладніше:

https://zaxid.net/listuvannya_kolaborantiv_vidkrilo_detali_znishhennya_hans_kogo_palatsu_v_krimu_n1586779

Релігія

СБУ виявила антиукраїнську літературу в мережі церковних лавок УПЦ МП. – Тетяна Боярчук

Служба безпеки заблокувала канал поширення антиукраїнської літератури мережею церковних лавок УПЦ МП. Серед вилученого – проросійські видання, які пропагували релігійну нетерпимість та виправдовували війну рф проти нашої держави. Партії ворожих примірників виявлено в Ужгороді, Житомирі, Миколаєві та Києві. Власники цих крамниць оптом замовляли пропагандистську літературу в типографії на Тернопільщині. Докладніше:

https://lb.ua/society/2024/06/04/616984_sbu_viyavila_antiukrainsku.html

***

Сенат Іспанії визнав Голодомор 1932–1933 років геноцидом українського народу. – Олена Ярема

Комітет закордонних справ Сенату Іспанії схвалив постанову, в якій, серед іншого, закликав визнати Голодомор 1932–1933 років геноцидом українського народу. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227824/2024-06-04-senat-ispanii-vyznav-golodomor-19321933-rokiv-genotsydom-ukrainskogo-narodu/>

Випуск підготував

головний бібліограф відділу НАУІ

Зворський А. С.,

Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm